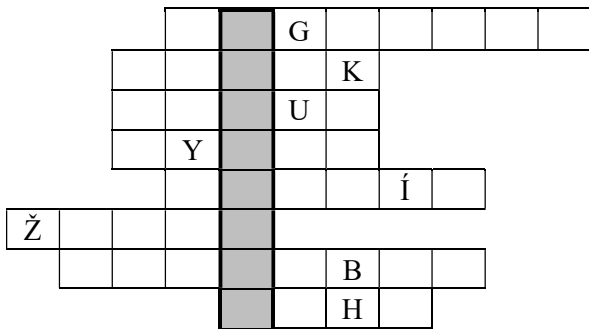

Celoštátne kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
50. ročník, školský rok 2021/2022
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)
 *Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko:
 Škola: Trieda:
 Počet bodov: Z toho monotematická časť (*):

1. *Spoznáš nerastné suroviny podľa ich využitia? Doplň názvy nerastných surovín do nasledujúcej doplnovačky a odhaľ tajničku. Pomôžu ti predtlačené písmená. Potom zakrúžkuj správne charakteristiky nerastnej suroviny, ktorej názov je ukrytý v tajničke.

Využitie:

pri výrobe žiaruvzdornej hmoty a v cementárskych peciach
 na výrobu zliatin (mosadz) a batérií
 v dentálnej medicíne a v katalyzátoroch
 na výrobu kyseliny sírovej
 na výrobu porcelánu a v kozmetike
 v sklárskom priemysle a pri výrobe glazúr
 vo fotografickom priemysle a pri výrobe zrkadiel
 v jadrových reaktoroch a ceruzkách

Tajnička: _ _ _ _ _ je druh **čierneho / hnedeého** uhlia s **vysokou / nízkou** výhrevnosťou. Jeho ložiská sa nachádzajú v obci **Veľký Lom v okrese Veľký Krtíš / Veľká Trňa v okrese Trebišov**.

2. *Názvom drahé kamene označujeme minerály, ktoré sa pre svoju farbu a lesk po opracovaní používajú na ozdobné účely. Takéto využitie má vo svete okolo 250 minerálov. Máme aj na Slovensku ložiská nasledujúcich drahých kameňov? Zakrúžkuj ÁNO alebo NIE.

- a) granát ÁNO NIE c) smaragd ÁNO NIE
 b) drahý opál ÁNO NIE d) jantár ÁNO NIE

3. *V každom riadku vyznač krížikom slovo, ktoré chýba v nasledujúcich výrokoch o nerastnom bohatstve SR.

	železa	zlata	volfrámu
a) Spomedzi rudných nerastov má SR najväčšie zásoby rúd molybdénu a			
b) Lokality Banská Hodruša a Banská Štiavnica sú známe vďaka výskytu rúd			
c) Ložiská máme na Slovensku v obciach Jasenie v okrese Brezno a Ochtná v okrese Rožňava.			
d) Minerály hematit a magnetit patria medzi rudy			

4. Ktorého z krajských miest Slovenska sa týkajú nasledujúce charakteristiky? Zakrúžkuj ho!

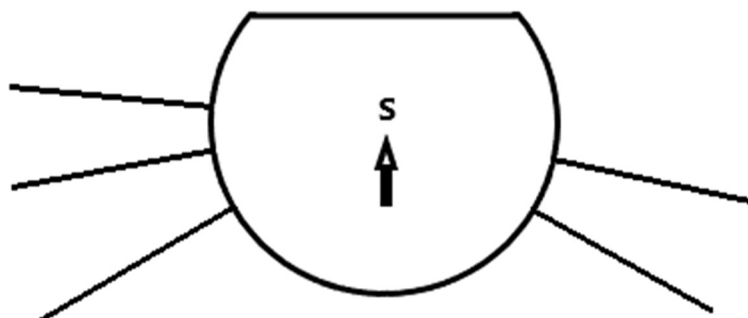
- a) Najvyšší percentuálny podiel osôb hlásiacich sa k slovenskej národnosti má mesto ...
Bratislava Košice Nitra Žilina
- b) Najvyšší percentuálny podiel osôb hlásiacich sa k maďarskej národnosti má mesto ...
Banská Bystrica Nitra Trenčín Žilina
- c) Najvyšší percentuálny podiel osôb bez náboženského vyznania má mesto ...
Bratislava Prešov Košice Trenčín
- d) Najvyššiu hustotu zaľudnenia má mesto ...
Bratislava Košice Trnava Banská Bystrica

5. Tomáškov otec má v mobile nainštalovanú aplikáciu, pomocou ktorej zisťuje cestnú aj priamu vzdušnú vzdialenosť medzi dvomi zadanými bodmi, ako aj čas, za ktorý túto vzdialenosť prekoná autom. Často ju využíva, keď plánuje cestu po Slovensku. Aké vzdialenosti by mu aplikácia ukázala, keby meral spojenie niektorých dvojíc našich krajských miest? Z nasledujúcej tabuľky (vpravo) vyber správne hodnoty a doplň ich do prostredného stĺpca nasledujúcej tabuľky.

158	15	31
313		195
81	64	389

Mestá			
a) Bratislava – Banská Bystrica	202 km km	118 min.
b) Žilina – Trenčín	82 km km	48 min.
c) Bratislava – Prešov	405 km km	235 min.
d) Prešov – Košice	36 km km	23 min.

6. Správa TANAPu sa rozhodla, že na vrchol Gerlachovského štítu umiestni vrcholovú smerovú ružicu, na ktorej bude naznačené, ktorými smermi ležia veľké slovenské mestá. Doplň k jednotlivým smerom zobrazeným na makete tejto ružice päť krajských miest, ktoré ležia ku Gerlachovskému štítu najbližšie tak, aby sa smer k nim zhodoval s nakreslenými azimutmi.

7. Do najvyššieho kola jednej z olympiád postúpilo osem súťažiacich, z každého kraja jeden. Počas slávnostného otvorenia sa mali navzájom predstaviť netradičným spôsobom. Obec, v ktorej žijú, bolo treba zašifrovať do hádanky. Piatí súťažiaci pochádzali z krajských miest. Uhádni, odkiaľ boli a k ich menám doplň správne mesto.

Martina povedala: „Som z mesta, v ktorom sa najdlhšia ulica dlhá viac ako 6 km nazýva Devínska cesta. Názov dostala podľa mestskej časti, do ktorej vedie.“

Jozef ukázal ostatným na mobile fotografiu, ktorú zhotovil na prechádzke po svojom meste (obrázok vpravo hore).

Stano vyhlásil, že tri mestské časti jeho mesta sa volajú ako hlavné svetové strany.

Jana ukázala ostatným pohľadnicu, na ktorej bola stará mapa jej mesta (obrázok vpravo dolu).

Zdeno prezradil, že cez územie jeho mesta pretekajú tri rieky, ktorých názvy začínajú písmenami K, R a V.

- a) Martina -
- b) Jozef -
- c) Stano -
- d) Jana -
- e) Zdeno -

8. K nasledujúcim indíciám doplň názov kotliny, ktorej sa týkajú.

- a) – mesto módy, veliteľstvo pozemných ozbrojených síl, cukrovar, väznica
- b) – sídlo Matice slovenskej, kúpele, hrob Martina Kukučina, skanzen
- c) – významné pútnické mesto, pamiatky UNESCO, majster Pavol, ZOO
- d) – druhé najmenšie mesto, štátna hranica, Gemersko-malohontské múzeum
- e) Na ktoré mesto poukazuje slovo „väznica“ v úlohe a)?
- f) Ktoré mesto s kúpeľnou funkciou je indíciou v úlohe b)?
- g) Ktoré „významné pútnické mesto“ je nápovedou v úlohe c)?
- h) Ako sa volá „druhé najmenšie mesto“ spomenuté v úlohe d)?

9. V nasledujúcej viacsmerovke vyhl'adaj a vyčiarkni názvy rastlín, plodín a plodov, ktoré rastú alebo sa pestujú v európskych stredomorských štátoch a vypíš ich vedľa viacsmerovky. Nevyčiarknuté písmená tvoria tajničku poukazujúcu na klimatické podmienky v týchto štátoch.

H	O	Č	N	P	R	Ú
K	C	I	Í	Š	E	L
A	E	N	R	E	T	O
B	I	I	V	N	L	Á
A	A	V	A	I	V	L
T	H	K	V	C	É	Z
I	R	Y	Ž	A	M	Y

.....

Tajnička:

10. Deti z jednej základnej školy chystali výstavu fotografií zameranú na európske stredomorské štáty. Keď vybrali najlepšie fotografie, priradili k nim krátky popis a názov štátu, z ktorého zobrazovaný obsah pochádzal. Aká bola konečná podoba výstavy? Ku každej položke doplň názov štátu.

a) Mozaiky z Ravenny = staroveké puzzle

.....

b) Granadská Alhambra zo zoznamu UNESCO

.....

c) Rijecké letné noci

.....

d) Toskánske vinice

.....

e) Pohľad na Gozo

.....

f) Prístav Pireus

.....